

KVĚTEN

SETKÁVÁNÍ

BRNO I

BRNO II

1. 5. Pátá neděle po velikonocích – Rogate

8:30 BK Jiří Gruber	9:00 BD Jaroslav Vítek
10:00 ČK Jiří Gruber	10:00 Kuř Jiří Malý
14:15 Rch Jiří Gruber	13:45 Tiš Jaroslav Vítek
19:30 ČK Štěpán Hájek <i>nešpory</i>	

5. 5. Nanebevstoupení

19:00 BK Pavel Kašpar	<i>společně se sborem Brno I</i>
<i>slib staršovstva</i>	

8. 5. Šestá neděle po velikonocích – Exaudi

10:00 ČK J.D. Wohlfahrt, VP	9:00 BD Jiří Malý
<i>zpívá Cantate Domino</i>	9:45 Tiš Jaroslav Vítek

15. 5. Svatodušní neděle

8:30 BK Jiří Gruber VP	9:00 BD Jaroslav Vítek VP
10:00 ČK Jiří Gruber VP	10:00 Kuř Jiří Malý VP
14:15 Rch Jiří Gruber VP	13:45 Tiš Jiří Malý VP

16. 5. Svatodušní pondělí

<i>společně se sborem Brno I</i>	19:00 BD Jana Křížová VP
	<i>zpívá sbor Cantate Domino</i>

22. 5. Trojiční neděle

8:30 BK Olga Tydlitátová	9:00 BD Jaroslav Vítek
10:00 ČK Olga Tydlitátová	9:45 Tiš

29. 5. První neděle po Trojici

8:30 BK Romana Špačková	9:00 BD Jiří Malý
10:00 ČK Romana Špačková	13:45 Tiš Jaroslav Vítek

LEGENDA

BK Betlémský kostel	BD Blahoslavův dům
ČK Červený kostel	Kuř Kuřim
Rch Rychmanov	Tiš Tišnov

ročník VII. květen 2005 číslo 5
BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

Bude to tuším šedesát let,

co pro Evropu skončila válka, jež zasáhla skutečně celou planetu. Nezažil jsem to. Nezažil jsem válku. Nevím, jak vypadá. Víím, jak to je, když civilistovi sviští kolem uší dávky ze samopalu, protože sovětsí vojáci, tankisté a pěšáci, osvoboditelé, se ani po desetiletích nedali zaskočit a střelili pro jistotu vždycky jako první.

Bude to tuším šedesát let. Budou ohňostroje, veselice, slavnostní projevy, vzpomínky pamětníků, veteránů, oslavy vítězství. Bude na to svítit a hrát májové slunce, prapory, vlajky a kytky budou jaksepatri pestré barevné, nic se tomu nedá vytknout.

Dovolte přesto člověku, který není pamětník událostí před šedesáti lety, ale jinak na některé pozdější události ne a ne zapomenout, dovolte tedy člověku dávno už ne mladému, a přesto pořád ještě málo poučenému, pár otázek, které asi nezapadnou do očekávané nálady. Snad mi prominou jak pamětníci, tak znalci – obojí bývají blahosklonní. Snad mi prominou, že se ptám, když neznám jejich odpovědi.

Kdo to vlastně tehdy vyhrál? A co?

Válka, ani světová válka v pořadí druhá, tuším není tombola, v níž je možné získat některou z hodnotných věcných cen.

Či to bylo vítězství? Bylo to vítězství lidí milujících svobodu nebo zvítězil nejbarbarštější z diktátorů dvacátého věku, aby potom mohl on a jeho stejně barbarští pokračovatelé držet naši zemi v láskyplném, leč ocelovém sevření? Bylo to vítězství lidí, kteří vyhlíželi spravedlnost, nebo bytostí, které zakrátko po příchodu jara 1945 trýznily a šikanovaly německy mluvící brněnské ženy, starce a děcka – a nešťítily se uspořádat pro ně pochod smrti? Kdo to tehdy vyhrál tak, že vzápětí prosadil svou – vítěznou?

Vím, že se nikdy nepodaří uspořádat oslavu tak, aby se z ní stala příležitost k zamyšlení. Ani oslava dnů po uplynutí oněch šedesáti let nebude příležitost k zamyšlení. Ale kdo má hlavu k přemýšlení, měl by si snad takovou příležitost někde udělat přinejmenším sám pro sebe.

Předkládám jako námět k zamyšlení příběh lidí, kteří kdysi mnohem dřív zařadili mezi své vzpomínky událost velkého vysvobození. Pán země otroctví a hrobů, král Dvou říší a zhoubece Božího lidu jednou v noci trval na tom, že děti Izraele musí jeho državy opustit neprodleně. Ještě než se rozední, ať prý jsou pryč. Během několika hodin je vyhnali z domů. Sotva ještě stačili ve spěchu dojít nejslavnostnější z večerů, ale už nestačili vrátit, co si od koho vypůjčili. Dokonce ani těsto zadělané na chléb nemělo čas vykynout. Nebyl to poklidný, důstojný odchod, byl to málem úprk, bez přípravy a bez loučení. Cesta do neznáma. Kam vlastně půjdou a kudy? S čím se setkají a co je potká? Nebude to náhodou trvat příliš dlouho? Kdo zaručí, že dojdou?

A zrovna taková událost se měla po všechny generace slavit jako největší ze svátků. Slavnost toho, že skoro nic není jisté. Slavnost, v níž z večera skoro nic nepřetrvá do rána; ve srovnání s večerem bude ráno vypadat jako děj v jiném vesmíru. Všecky úzkosti i naděje budou docela jiné než před několika hodinami. Na včerejší starosti se bude jenom s úsměvem vzpomínat. Z usedlíků budou pocestní a z otroků lidé nakládající s vlastní svobodou. Ale ovšem také – z těch, jimž nezbyvalo než vyhlížet smrt a připravovat vlastní pohřeb v zemi, která proslula dovedností budovat hroby – z těch budou lidé mající život před sebou. Nic jim to neusnadní, nic jim to nezpřehlední. Takovou podobu má vysvobození.

Co to budeme slavit? Jak? S kým? K čemu?

Možná je to, co se bude připomínat, jenom jakási dávná, zapomenutí hodná minulost. V tom případě – je nějaká budoucnost? Jaroslav Vítek

modlitba

Modlitba ve stáří

Pane, Ty víš lépe než já, že den ode dne stárnu a jednoho dne budu starý.

Chraň mě před domněním, že musím při každé příležitosti a ke každému tématu něco říci. Zbav mne přesvědčení, že musím dávat do pořádku záležitosti druhých. Nauč mě, abych byl uvážlivý a ochotný pomáhat, ale abych při tom nevrtal a neporučnickoval. Zdá se mi, že je škoda z přemíry své moudrosti nerozdávat, ale Ty Pane víš, že bych si rád udržel pár přátel.

Nauč mě, abych dovedl mlčky snášet své nemoci a obtíže. Přibývá jich a chuť o nich hovořit roste rok od roku. Netroufám si prosit, abys mi dal dar s radostí poslouchat druhé, když líčí své nemoci, ale nauč mě trpělivě je snášet.

Také se neodvažuji prosit o lepší paměť, ale jen o trochu větší skromnost a menší jistotu, když se má paměť neshoduje s pamětí druhých. Nauč mě té podivuhodné moudrosti umět se mýlit. Drž mě, abych byl jak jen možno laskavý. Starý morous je korunní dílo ďáblovo. Nauč mě u jiných odhalovat nečekané schopnosti a dej mi krásný dar, abych se také o nich dovedl zmínit.

Mám vrásky a šedivé vlasy. Nechci si stěžovat, ale Tobě, Pane, to říkám – bojím se stáří. Je mi tak, jako bych se musel rozloučit, nemohu zastavit čas. Pociťuji, jak den ze dne ztrácím sílu a přicházím o bývalou krásu. Byl jsem pyšný na to, že se stále ještě mohu měřit s mladými. Teď cítím a uznávám, že již toho nejsem schopen. Byl bych směšný, kdybych se o to pokoušel.

Ale Ty, Pane, říkáš: „Kdo věří ve mne, tomu narostou křídla jako orlovi.“ Dej mému srdci sílu, abych život přijal tak, jak Ty jej řídíš. Ne mrzoutsky, ne lítostivě se skleslou náladou, ne jako odcházející, ale vděčný a připravený ke všemu, k čemu mě Ty ještě povoláš. A k tomu mi dej všechnu sílu srdce.

Amen.

Váš Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí. L 11, 13b

Svatý Duchu,
svou silou
nám rozevři srdce,
rozkotej hradby
našeho vnitřního odporu,
připrav nás pít
živou vodu
z rukou Vzkříšeného.

Roger Schulz, přeložil Zdeněk Susa,

přečetli jsme

Oslavy konce války po česku

Devátého května přijdou světoví státníci do Moskvy, aby si připomněli jeden z nejvýznamnějších okamžiků dějin. Konec druhé světové války v Evropě, války s nacismem.

Druhá světová válka však neskončila v Moskvě, ale den předtím v Praze. Hostitelem nejmocnějších mužů světa neměl být Vladimír Putin, ale Václav Klaus, který – když si před pár dny domlouval další schůzku s americkým prezidentem Georgem W. Bushem – mu mohl říci: „Těším se na naše příští setkání, v Praze.“

Jistě, s Moskvou a Ruskem se Praha a Česká republika nemůže srovnávat. Ale s respektem k dějinám je třeba dodat, že Česká republika byla první nacisty skutečně okupovanou zemí a také poslední, která byla zpod tyranie třetí říše osvobozena. Cena, kterou za to svými životy Češi v odboji proti nacistům zaplatili, je srovnatelná s obětmi mnoha jiných evropských národů.

Únor 1948 a po něm následujících čtyřicet let komunistické diktatury nejsou navíc, na rozdíl od pobaltských zemí, Polska nebo Ukrajiny, důvodem k zpochybnění významu osmého května.

Ten den bylo skutečně tehdejší Československo osvobozeno. Sovětští vojáci stejně jako američtí na rozdíl od ostatních států po nedlouhé době odešli a obnovený stát si mohl sám rozhodnout, co s nabytou svobodou. Nerozhodl se správně a další vývoj umožnil v roce 1948 komunistický puč, symbolicky dokončený v srpnu 1968 skutečnou sovětskou okupací.

Osmý květen roku 1945 ale zůstal až do listopadu 1989 posledním vítězstvím generace, která potom musela většinu života prožít v komunismu. Byl dnem, kdy byla dokončena záchrana před reálně hrozící fyzickou likvidací národa. Likvidací, která by přišla stejně neodvratně, jako se nacistům podařilo v plynových komorách Osvětimi téměř dokončit „konečnou likvidaci židovské otázky“. Kdyby nebylo osmého května 1945, žádní Češi by nebyli, a když by byli, tak na Madagaskaru.

Všechny oběti komunismu prominou, ale to, co se stalo po roce 1948, nebylo ještě nic proti tomu, co by se stalo, kdyby nacisté ve válce zvítězili.

Osmý květen je proto velkým dnem, dnem národní záchrany, dnem vítězství nad největším přízrakem dějin. V Praze byl vítězný konec. Pro Čechy, ale i pro celou Evropu. To, že si to nedokážeme spolu s ostatními evropskými národy osmého května připomenout a musíme kvůli tomu devátého jezdit až do Moskvy, je naší prohrou.

Pražské oslavy mohly být velkým svátkem, oslavou nové Evropy, která dokázala po patnácti dlouhých letech překonat i to špatné, co přinesl fakt, že nacisty porazili právě sovětští stalinisté. Praha se mohla stát svobodným územím, kde si mohl své říci Putin, pobaltský prezident nebo německý kancléř.

Praha mohla být srdcem Evropy, o němž ráda říká, že jím je. Místo toho budou na Letné pochodovat veteráni. Zaplať pánbůh aspoň za ně. Nebýt jich, asi by Češi jen kladli věnce. Tak jako Němci.

Luboš Palata, redaktor LN, březen 2005, vybral Jiří Gruber

Co nebude v dějepise

*Pod tímto titulem vydalo nakladatelství Průboj krátce po válce knihu zajímavých kronikářských líčení tehdejšího redaktora Lidových novin **Bedřicha Golombka**. Zachycuje autentické „protektorátní“ zážitky Brňana – hned od mnichovské krize v r. 1938 až po první dny svobody v květnu 1945. Čtenářům ve dnech 60. výročí skončení druhé světové války připomínáme ty doby následujícím výňatkem. (Text přetištěný ze str. 122-126 je nepatrně redakčně upraven).*

Autor reprodukuje vyprávění degradovaného čs. plukovníka o začátcích nacistické okupace v Brně:

Odevzdával jsem po obsazení republiky v roce 1939 svůj úřad jednomu německému vysokému důstojníkovi. Po čase jsme vyměnili několik slov, a když jsem poznal, že není nacist, ptal jsem se ho, zda myslí, že bude válka. Odpověděl, že bude zcela jistě. Zeptal jsem se, jestli svůj soud opírá o něco objektivního. A tu mně ten důstojník řekl: Podívejte se, v Německu jsou čtyři miliony mladých mužů, kteří nejsou ničemu vyučeni a neumějí nic než pochodovat. Žádný stát nemůže vydržovat čtyři miliony ničemů. Když jste dopustil, aby vyrostly čtyři miliony "Knechte" (řekl ten Němec), pak jich musíte nějak využít. Politik jich musí využít, národ jako organismus se jich potřebuje zbavit! (Po válce vyšla listina německých ztrát, která vskutku dosahuje čísla čtyř milionů mužů.)

Od té chvíle jsem viděl před sebou ty čtyři miliony pacholků, kteří podle něho musí být vyvražděni. Od té chvíle jsem dovedl nejen jasněji přemýšlet o celém tom válečném problému, od té chvíle mně byla také jasná mentalita těch našich lidí, kteří chtěli „odreagovat city českého národa“ tím, že by se šlo na židy. Český národ ovšem neměl čtyři miliony přebytečných darmošlapů a pacholků, židé mu nepřekáželi, nebrali lebensraum, který musí být pro ničemy zpravidla mnohem větší než pro lidi odhodlané žít se pořádně. Proto si český národ jaksi nechtěl dát říci.

Nepochybovali jsme, že pro celý tehdejší protektorát platí pokyn (vymyšlený snad samým protektorem Neurathem), aby Češi obrátili své zjitřené emoce nejlépe proti židům. Neboť brzy potom se začal všude provádět. Několik zaplacených novinářů, nyní už skutečných zrádců, kteří přece museli vědět, oč jde, spustilo kampaň proti židům a proti českým obchodníkům, kteří snad neměli ještě na svých dveřích tabulku s nápisem: „Židé nejsou vítáni!“

Zároveň s tím vyšli do ulic lidé v černých uniformách, kteří zdvíhali ruce k árijskému pozdravu, ačkoli mluvili česky, a říkali si čeští fašisté. Nebylo jich mnoho. Měli ústředí na Joštově ulici. Vchod byl vyzdoben vlajkami, před branou stálo vždy několik výrostků v černé uniformě, kteří pokřikovali rozkazy a stavěli se po vojensku, sráželi paty a zdvíhali ruce, hlásili a zkrátka sloužili. Byli to zrovna takoví „knechti“ jako ti němečtí, úplně stejní, až na to, že jich všech nebylo v českém národě ani čtyři tisíce, zatímco Němci jich měli čtyři miliony.

Tito fašisté dostávali od říšských úřadů peníze, aby pomáhali českému národu odreagovat své city na židech. Dělal to zpravidla tak, že přepadali židy, kteří náhodou šli po Joštově ulici, a do krvava je zbili. Potom se vydávali v hloučcích do kaváren, a jestliže tam zastihli žida, ztropili velkou výtržnost a žida zbili, zatím co policie se schovala, aby nebyla k nalezení, nebo se skryla spíše ze studu, protože v té době byla ještě celá – až na vedoucí úředníky – česká a měla dosud smysl pro práva a bezpečnost lidí. I dosáhli tito fašisté jenom toho, že židé přestali chodit do kaváren. Co teď dál? Jakou vyvinout činnost? Obstarali si jakousi rakev, obstoupili ji jako funebráci a chodili s ní po městě. Viděl jsem to jenom zdaleka, ale měli prý na té rakvi nápis, že v ní leží žid nebo tak něco. Provokace těch lidí, kteří se například chystali podniknout výpravu na české noviny za to, že se nepřipojily k štvání proti židům, byly při tom všem proti práci německých knechtů přece jenom české. Je pravda, že rozdávali facky, že lidi týrali, ale vždycky – řekněme – v jakési míře: zkrátka nikoho nezabili, spíše jenom prohnali, asi tak jako chlapci na vesnici nějakého přespolního soka.

Následkem těchto "nepokojů" a toho, že si "české obyvatelstvo" nepřeje setkávat se s židy, byla potom úředně stanovena doba, kdy smějí židé nakupovat, a byly vyčleněny podniky tzv. ryze židovské. Mezi nimi byla v Brně například kavárna Esplanade.

Jednoho dopoledne v té době jsem se setkal s holandským žurnalistou, který měl na mě doporučení od mých holandských přátel. Ptal se mě na současné poměry u nás, chtěl, abych mu všechno upřímně řekl. Pravil jsem mu, že může všechno sám vidět, jestli vidět chce, zatím že se ještě nic neděje, zatím se jenom kradou naše veliké podniky a to na ulicích vidět není a ani v novinách se o tom nepíše. Vykládal jsem mu, že český národ ani netuší, jak je každý den zbavován ohromného majetku, a potom jsem mu líčil, jak Němci lačně vyprazdňovali naše přeplněná vojenská skladiště a jak nakládali znamenité pistole vidlemi na nákladní auta a jak ještě dosud nestačili vybrat ze skladišť všechny ty ohromné zásoby, co měla naše armáda. Vykládal jsem mu o celých jezerech benzínu, kterým byl podepřen válečný potenciál Německa, a o tancích, které byly posílány do Itálie patrně jako podíl na kořisti, po případě jako výpalné za mlčení ve věci rakouské. Tak jsme spolu hovořili, když jsem náhle dostal telefonickou zprávu, že se něco děje u kavárny Esplanade.

„Pojďte rychle se mnou,“ pravil jsem Holanďanovi, „něco uvidíte!“

Nebyl by to novinář, aby na sebe rychle nehodil lehký cestovní plášť a neuháněl se mnou. Od vchodu do kavárny, daleko na ulici směrem k divadlu, byl špalír Němců. Byli tam slušně oblečení lidé, páni, mohli to být advokáti, majitelé domů, mohli tam být zámožní živnostníci a byly také mezi nimi jejich ženy. Nebyla tam žádná lůza. Slušní lidé, kterým byste každému dovolili za normálních okolností, aby si přisedl k vašemu stolu, lidé, kterým byste druhy byli dali klidně připálit cigaretu anebo byste jim ochotně ukázali cestu, kdyby se na ni ptali. Opakuji znovu výslovně: nebyl mezi nimi ani jediný člověk, na němž bychom viděli, že je lotr. Všichni měli hákové kříže na kabátech a všichni byli v tak veselé náladě, jako by očekávali nějakého svého předáka, který má

výjimečný smysl pro smích a humor. Někteří lidé ve špalíru se smáli tak, že při tom až kymáceli rameny a chytali své ženy za paže, aby neupadli, jak se prohýbali. Byla tu zřejmě náramná legrace.

„Podívejte se,“ řekl jsem holandskému kolegovi, který nic netušil: „Podívejte se na Němce, když se baví a jsou veselí. Vidí se to málokdy! A dejte dobrý pozor, co je přivedlo do té dobré míry!“

V té chvíli vyběhl z kavárny starší šedovlasý žid. Měl růžovou košili, byl bez kabátu, za ním vlály bílé šle, kalhoty měl vpředu rozepnuté a držel je sevřenou rukou, aby nespadly. Když vyběhl, propukl špalír v jásot, a ti lidé, na pohled, jak jsem řekl, zcela slušní, zcela civilizovaní, s kterými byste za normálních dob byli bez rozpaků mluvili, se rozpráhovali a dávali tomu starému muži celou silou pěstmi nebo dlaněmi mohutné zátylce anebo ho kopali. Běžel tou ulicí a ze všech stran se sypaly na něho rány. Nehlesl, jen se najednou svalil. Nevydal hlásky a byl mrtvý! – Ale kupodivu! Nablízku stála záchranná stanice, a čeští strážníci, kteří na to všechno museli bezmocně hledět, mohli zařídit jenom tolik, že ten člověk byl rychle odvezen.

Byl jsem neobyčejně pohnut. Neviděl jsem dosud, ačkoli jsem zažil mnoho, neviděl jsem do té chvíle zabít člověka jaksi tak veřejně a z jakéhosi zertování. Počítal jsem, že se rozveselení Němci nyní stydlivě rozejdou. Ale naopak. Vytáhli si nového žida.

„Pojďte rychle pryč!“ – a Holanďan utíkal od toho místa jako by on to byl, kdo zavraždil.

„Dosud jsem tomu nevěřil. Kdybyste mně to byl ještě před chvílí vypravoval, byl bych si řekl, že to říkáte proto, že vám Němci tak ublížili. Ne, nikdy jsem nevěřil německým uprchlíkům. Vždycky se mi zdálo, že v emigrantských vyprávěních je jakýsi romantismus. Vždycky jsem si říkal, že jsou to pomluvy!“

„Ale pane,“ dělal jsem úmyslně, jako by tohle byla pro nás denní podívaná, „na to si zvyknete!“

„Nikdy, nikdy!“

„Ale zvyknete, počkejte, až to budete mít doma v Holandsku!“

Zdrtil jsem ho. Strašlivě jsem ho zdrtil. Vymáhal na mně, abych mu řekl, proč si něco takového myslím.

Ujišťoval jsem ho, že tohle k nim přijde taky. Neboť Němci mají čtyři miliony pacholků, kteří musí být vybiti. A než se vybijí čtyři miliony pacholků, k tomu že je třeba hory munice a bojiště tak velkého, že nevím, jestli na to bude stačit jenom Evropa včetně Holandska. A aby zahynuly čtyři miliony knechtů, zahynou také aspoň čtyři miliony pořádných a slušných lidí. A dokud ty čtyři miliony ničemů budou žít, dotud nemůže být pokoj. A až budeme jednou potom dělat mír, pečujme o to, aby v žádné zemi nevznikl takový čtyřmilionový zástup pochopů. Protože když vždy vznikne, stává se z politiky biologický proces, proti kterému nikdo nic nezmůže.

Možná nemám úplnou pravdu o tom biologickém procesu, ale o tom Holandsku zcela určitě...

Diakonie ČCE v Brně

Milí čtenáři, mnozí z vás znají historii střediska Diakonie ČCE v Brně od samého počátku práce v roce 1993, mnozí se na ní aktivně podíleli nebo podílejí. V průběhu let zde díky velkému úsilí, obětavosti, nadšení, ale i odborné erudici vzniklo středisko, které si vydobýlo významné místo na mapě institucí poskytujících sociální služby ve městě Brně. Není na škodu, připomeneme-li si, jaké služby v současné době středisko nabízí: **pečovatelskou službu v domácnostech**, v jejímž rámci poskytuje i respitní (odlehčující) péči rodinným příslušníkům, kteří se doma starají o člověka s demencí. Další služby jsou poskytovány v **Centru denních služeb**. Denní pobyt lidí se zdravotním postižením a zároveň lidí trpících demencí je ojedinělý způsob péče, který je velmi náročný pro pečující personál a současně velmi přínosný pro naše klienty. Všechny aktivity vycházejí z individuálních potřeb, možností a zálib klientů. Služby **Sdružení pro rehabilitaci osob po cévních mozkových příhodách** jsou další činností, která rozšiřuje nabídku Centra denních služeb. V neposlední řadě mezi ně patří stále se rozšiřující práce **kontaktního místa České Alzheimerovské společnosti**. Naše středisko touto službou poskytuje osobní konzultace a poradenství rodinám, v nichž někdo onemocněl Alzheimerovou chorobou, nabízí možnost účasti ve svépomocných skupinách („Čaj o páté“). Moderním způsobem prevence sociálního vyloučení osob se zdravotním a jiným postižením je budování **chráněného a podporovaného bydlení** pro tyto osoby.

Diakonie ČCE – středisko v Brně se ujalo tohoto úkolu a v průběhu r. 2003 se podařilo realizovat první etapu tohoto projektu. **Chráněné bydlení OVEČKA** je nyní domovem pro čtyři obyvatele.

Proč tento výčet? Abychom si společně uvědomili, že „naše“ Diakonie ČCE – středisko v Brně pracuje naplno. Ke své práci potřebuje ovšem střechu nad hlavou, a to je teď naše bolavé místo. Budova na Hrnčířské patří do staré zástavby ve městě. Prošla již mnohými stavebními úpravami, střecha a fasáda však pamatují původní majitele. V loňském roce se podařilo získat peníze od Krajského úřadu na řešení havarijní situace, ale skutečná potřeba rekonstrukce předčila finanční možnosti střediska. Chcete-li spolu s námi stát na straně těch slabších v naší společnosti, můžete nám pomoci svým příspěvkem na naše konto č. 1344426309/0800 nebo osobně na Hrnčířské 27. Krásné jaro vám všem přeje

Dagmar Vtípilová, ředitelka střediska

bude

Hudební nešpory v Červeném kostele 1.května v 19,30

V hudební části květnových nešporů uslyšíme skladby autorů : D. Buxtehude, G. Ph. Telemann, J. S. Bach, J. Haydn, M. Reger, L. Sluka, P Eben a varhanní improvizace. Interprety jsou: Petr Hojač - trubka a David Postránecký - varhany. Biblické zamyšlení - bratr Štěpán Hájek. Výtežek bude věnován občanskému sdružení Naděje, pobočka Brno.

bylo

Seniorátní presbyterní konference

V sobotu 12. března 2005 se v Blahoslavově domě konala každoroční Seniorátní presbyterní konference, letos na téma „V čem dnešní člověk žije? – reflexe současného stavu církvi“. Jejím cílem bylo zamýšlet se nad skutečností, že počet členů našich sborů má klesající tendenci.

Hostem konference byl sociolog Dan Ryšavý z Prostějova. Jeho přednáška začínala globálním pohledem. Dnešní člověk se musí považovat za obyvatele planety Země. Koncem 20. století se zdálo, že dochází k ústupu náboženství, že církevní organizace ztrácejí vliv, že dochází k jakési privatizaci náboženství, kdy víra se stává osobní záležitostí na doma, pro rodinnou sféru. Sociologové předpokládali, že i méně vyspělé země půjdou touto cestou. Mluvilo se dokonce o konci historie: díky vzrůstu ekonomiky konflikty odumrou.

Další vývoj tyto představy vyvrátil. Marxismus byl v řadě zemí vystřídán nacionalismem. Mluví se o střetu civilizací mezi křesťanstvím a islámem. Současný svět je náboženský jako dříve. V rozvinutých zemích se rozšiřují jak východní náboženství, jako buddhismus, hinduismus, tak i zcela nová náboženství. Také imigranti si přinášejí svá náboženství z původní vlasti. Mluví se o deprivatizaci náboženství. Současnost je dobou jak mezináboženských střetů, tak i mezináboženských dialogů; význam náboženství ve světě roste.

Západní Evropa prodělala jisté zesvětštění společnosti, které bylo u nás ještě silnější (a silněji v Čechách než na Moravě), podobně i v bývalé NDR a Holandsku. Minulý režim se snažil zahnat církve do jejich kostelů. V letech 1989-92 došlo k oživení zájmu o církve, který později opadá. Při sčítání lidu v r. 1992 bylo jen 40% obyvatel bez vyznání a 40% katolíků, při dalším sčítání bylo bez vyznání už 60% a jen 27% katolíků.

Situaci ilustroval na městě Prostějov. Na schematické mapce středu města vyznačoval objekty a aktivity církvi, a to dnes, před 40 lety, před 80 lety a 400 lety. Proti „šedé“ situaci před 40 lety je dnešní stav velmi pestrý, vedle velkých církvi jsou zde i církve malé: pravoslavná, posledních dnů, apoštolská, a projevují se i východní náboženství (stoupenci Hare Krišny), a také tzv. „nová náboženství“. Před 80 lety byla situace pestrá, ve městě působily navíc dvě silné obce židovské. V době před tolerančním patentem ve městě byly jen katolíci a židé, zatímco před 400 lety před třicetiletou válkou se ve městě katolíci snažili s nekatolíky, včetně Jednoty bratrské.

Proč Češi považují církve za zbytečnou? Josefínská reforma proběhla nařízením shora, oslabil autoritu církve. V 19. století hlavní roli převzal nacionalismus, matrikové katolictví – dobré pro venkov. Přislušnost k církvi měla menší důležitost než příslušnost k národu nebo povolání.

Po období vlivu odborů a politických stran nastala doba médií, která i u nás po revoluci začala mluvit různými hlasy. Média získala hlavní vliv, protože informují a baví, nepožadují aktivní přístup, poskytují dojem, že vše lze kupovat jako zboží, včetně věcí božích. Náboženský trh kvete, je zájem o různé tiskoviny, horoskopy, amulety. Náboženská symbolika se také dostala do světského života: světi se prapory, stroje; křtí se knihy, hudební CD atd. Má církve více vstupovat do médií? Odpověď není jednoduchá.

Celá přednáška i diskuse byly velmi zajímavé, škoda, že účast nebyla větší.

Jan Franců

Světový den modliteb

je celosvětové hnutí křesťanských žen mnoha tradic, které se každoročně scházejí ke společným modlitbám. Započaly je ženy z USA v r. 1887, český výbor SDM byl založen v r. 1994. Každoročním dnem modliteb je první pátek v měsíci březnu. Letos se setkání SDM konala v naší zemi asi na 100 místech, a o tom brněnském nám napsala sestra Miluše Šubartová. Z jejího krásného a obsažného popisu této události vybíráme několik myšlenek.

Světový den modliteb 2005 se v Brně uskutečnil v pátek 4. března v husitském sboru na Botanické ulici pod názvem Ať naše světlo svítí. Letos byl program připraven polskými ženami. Při vstupu do kostela jsme obdržely nezapálené svíčky, na stole Páně ležel rozkrojený bochník chleba a miska se solí. Kolem byly v půkruhu rozloženy ošatky s kousky chleba. V pozadí hořela velká svíce vedle Bible. Sestra farářka nás v krátkosti seznámila s dějinami Polska a pak po vzájemném pozdravu - Bůh vám žehnej - byly zahájeny modlitby. Byly vyslovovány jednotlivými sestrami různých vyznání - prosby o proměnu našich srdcí ve prospěch bližních a rodin, mezilidských vztahů, o překonání bariéry mezi konfesemi, za dar světla a za schopnost toto světlo vyzařovat. Četlo se z Písma, zpívalo se. Vyslechli jsme poselství o světle světa a soli země (Mat. 5,16), s napomenutím, že máme následovat příkladu Ježíše Krista v dobrotě, moudrosti, odvaze a zbožnosti, aby lidé viděli naše dobré skutky a velebili našeho Otce v nebesích.

Následovalo zapálení svící od velké svíce na stole Páně s vědomím a výzvou, že máme nést světlo evangelia do světa, aby se vytvářela mohutná světelná duchovní fronta, která by přemáhala temnoty světa.

A pak jen závěrečný pozdrav - Bůh ti žehnej - modlitba Páně a společná píseň My jsme světlo světa. Při vycházení obdržely všechny účastnice chléb se solí a vyšly do temné ulice - svíce jakoby zazářily výzvou k činorodosti šíření evangelia spásy.

Redakce

bude

Historickým vláčkem podél Sázavy - v sobotu 7. května 2005

Trasa je: Brno - Měřín - Polná, kde navštívíme Muzeum, dále se zastavíme v Sázavě, odkud se jede historickým vláčkem do Přibyslavi a zpět se zastávkou na místě „staré Sázavy“, následuje návštěva sboru v Sázavě (s občerstvením). Pojedeme směrem na Žďár, Nové Město, Tišnov a Brno.

Odjezd autokarem je v 7,30 od Blahoslavova domu na Lidické ulici, předpokládaný příjezd mezi 18 - 19 h.

Přihlášky se zaplacením ceny zájezdu 230,- Kč v kanceláři sboru Brno 2 v Blahoslavově domě nebo na faře na Opletalově ulici. Bližší pokyny s časovým rozpisem obdrží účastníci před odjezdem.

Zve odbor křesťanské služby při 2. sboru ČCE v Brně.

čteme bibli

Když přijel Ježíš na protější břeh moře do gadarenské krajiny, vyšli proti němu dva posedlí, kteří vystoupili z hrobů; byli velmi nebezpeční, takže se nikdo neodvážil tudy chodit. A dali se do křiku: "Co je ti po nás, Synu Boží? Přišel jsi nás trápit, dříve než nastal čas?" Opodál se páslo veliké stádo vepřů. A zlí duchové ho prosili: "Když už nás vyháníš, pošli nás do toho stáda vepřů!" On jim řekl: "Jděte." Tu vyšli a vešli do vepřů; a hle, celé stádo se hnalo střemhlav po srázu do moře a zahynulo ve vodách. Pasáci utekli, přišli do města a vyprávěli všechno, i o těch posedlých. A celé město vyšlo naproti Ježíšovi, a když ho spatřili, prosili ho, aby se vzdálil z jejich končin.

Mt 8,18 -34

Otázky k zamyšlení:

1. Proč se Ježíš vydává na druhý břeh – do pohanské krajiny?
2. Učí nás bible věřit ve zlé duchy?
3. Jaký čas podle zlých duchů ještě nenastal?
4. Jakou změnu způsobil příchod Ježíše Krista?
5. Co hrozilo, když byl zlý duch z člověka vyhnán?
6. Proč si asi duchové vybrali zrovna vepře, aby do nich mohli vstoupit?
7. Utopili se v moři jen prasata nebo i zlí duchové?
8. V čem bylo Ježíšovo uzdravení a pomoc jedinečné?
9. Proč myslíte, že gadarenští poslali Ježíše pryč?
10. K čemu nás může příběh povzbudit?

Biblická úvaha

1. Evangelia svědčí o Ježíšovi, který přišel se zlem aktivně bojovat a ne před ním uhýbat. Nechce vysvobodit jen hrstku svých známých a příznivců. Přišel pomoci všem: židům i pohanům, věřícím i nevěřícím. Raději zlo vyhledává, než aby před ním zavíral oči. Přišel, aby ukončil vládu tmy a zloby. Proto opouští zástup, který ho oslavuje, a vydává se na moře a mezi hroby.

2. V příběhu se setkáváme s představami Ježíšových současníků. Démoni jsou obrazem zla, za které člověk bezprostředně nemůže. Je to zlo, které nás přemohlo a které již nejsme schopni zvládnout. Dnes říkáme, že takoví lidé jsou nemocní, a snažíme se jim pomoci. Dřív se takových lidí báli a vyháněli je od sebe pryč.

3. Duchům vadí, že Ježíš přichází příliš brzo. Podle tehdejších představ měli právo škodit lidem tak dlouho, dokud nenastane konec světa. Démoni byli neviditelní a bylo jim dovoleno přinášet lidem zkázu a hoře. Když Ježíš vstoupil na území ovládané démony, zlí duchové poznávají, že jejich neomezené panství končí. Proto se tak urputně brání. Konec světa ještě nenastal, proč by tedy zrovna oni měli přestat škodit.

4. Kam vstoupí Ježíš a kde zazní jeho slovo, končí vláda zla a smrti. Příběh z Gadary je vyznáním, že moc zlých sil definitivně končí. Jestliže bylo zlo v jednom případě poraženo a zlikvidováno, jeho vláda se nezadržitelně hroutí. Kdo tomu věří, ten se už dnes zla přestává bát. Nemusí před tím utíkat,

protože ví, že zlo může být přemoženo. V této víře je síla, která již dnes zlo přemáhá, vyhání a léčí.

5. Zlo dovede být houževnaté. Nestačí ho jen porazit, je třeba se ho definitivně zbavit. O vyhánění démonů se tehdy pokoušeli mnozí. Zlý duch, který byl vyhnán, však nezmizel! Podle tehdejších představ bloudí dál zemí a hledá, kde by se usadil. Buď napadl jiného člověka a nebo se mohl dokonce vrátit do těla uzdraveného a přivést sebou další zlé duchy. Vyhnat zlého ducha bylo možné jen za cenu toho, že se objeví jinde a bude dál škodit. Něco podobného známe i dnes. Jednomu pomůžeme a druhému tím ublížíme. Co jednomu dáme, druhému musíme vzít. Lidově řečeno: vytloukáme klín klínem.

6. Podle tehdejších představ mohl zlý duch vstoupit do člověka s potravou a tak se dál šířit a zamořit třeba celé město. Zlo umí být rafinované. V tomto příběhu však na to doplatí a dobře mu tak! Dábel se chytl do vlastní pasti.

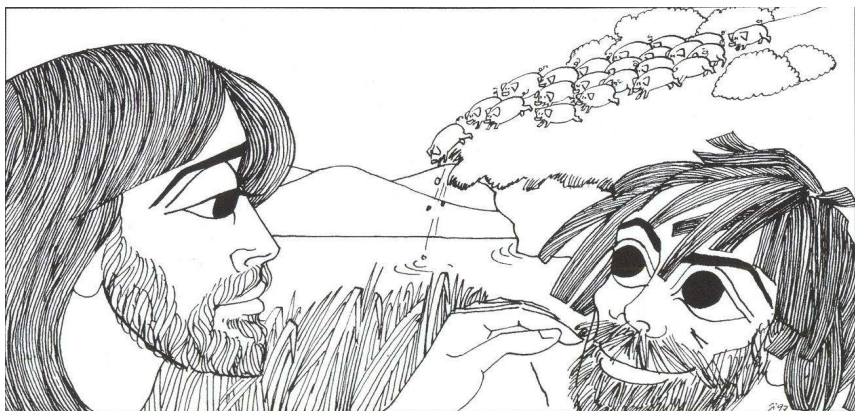
7. Úkryt do vepřů se stává labutí písní zlých duchů. V moři se utopí nejen vepři, ale především celá legie zlých duchů. Podle tehdejších představ mohli démoni žít pouze ve vzduchu a na suchých místech. Zato voda je hubí a ničí. Utopené stádo je viditelným svědectvím, že tam, kam přichází Ježíš, zlo dohrálo svou špinavou hru. Stává se obětí vlastních plánů a úskoků.

8. Ježíš zlo nepřenaší. Opravdu ho ničí a likviduje. Právě to je znamením Božího království. Zlo už se dál nešíří a samo sebe zničí. Ježíš zlé duchy doslova spláchnul do moře, aby byl od nich navěky pokoj.

9. Stádo mělo na trhu docela slušnou cenu. Pro mnohé byli lepší dva blázni v hrobech, než přijít o celé stádo vepřů. Když nám Ježíš nabízí pomoc, býváme zaskočení. Zvykli jsme si na tento svět a nechce se nám ho měnit. Naučili jsme se se zlem žít. Museli bychom se mnohého vzdát, leccos obětovat, v řadě věcí ustoupit, a to se nám nechce. Ježíšova pomoc však něco stojí.

10. Evangelium nás burcuje k činu. Zlu je možné se postavit. Někdy ho je možné i docela odstranit. Ale vždycky nás to bude něco stát. Náš čas, naše sebezapření, naše zájmy i výhody. Ale ta příležitost je tady. Nemocné je možné léčit. Rozhněvané usmířit. Hřích odpustit. Hladové nasytit. Smutné povzbudit. Opuštěné přijmout. Nikdy to však není lehké ani zadarmo. Zlo se dovede urputně bránit. Umí být zákeřné. Má sedm životů. Ale Ježíš nad ním už jednou zvítězil. Království Boží již začalo.

Jiří Gruber

Proč jsem křesťanem?

Sám sebe bych za „křesťana“ jen tak neoznačil, i když se mnozí domnívají, že farář prostě křesťanem být musí. Každopádně se však považuji za člověka, kterého Ježíš a jeho poselství oslovilo, usvědčilo z nepravosti a povzbudilo k životu.

Proč mne ale takto oslovil zrovna Ježíš, proč ne Mohamed, Buddha, Lao-Tce?

Za to děkuji náhodě svého narození ve středu Evropy, v okruhu tradic, které přese všechno zůstávají hluboce ovlivněny biblickými příběhy i postavou a poselstvím Ježíšovým.

Ne, nevěřím v exkluzivitu a nadřazenost jednoho náboženství nade všechny ostatní. Proto nepřijímám ani absolutní nárok „křesťanství“, které ve své současné podobě je buďto reliktem evropského imperialismu nebo etnocentrické arogance.

Že se právě Ježíš stal tím, kdo mne oslovil, to souvisí s tím, že mně ho tak zprostředkovala kultura, do které jsem se narodil. Tím není vyloučena možnost, že také Mohamed nebo Buddha nebo Lao-Tce oslovují a zvou na určitou cestu – mě osobně nebo křesťanstvo jako celek. Kdybych si mohl zcela svobodně vybrat, volil bych možná Lao-Tce nebo sufismus, ale taková volba by prostě nezapadala do mého sociálního ani kulturního prostředí, byla by čímsi exotickým ve vztahu k tomu, co mne jako člověka formovalo a formuje.

Pokračuji v tom, co tu bylo v těch, kteří žili v této části světa, který se nazývá „křesťanským“, a rozvíjím možnosti, nebezpečí a omyly historického komplexu „křesťanství“, který mi tu zanechali. V němž, jak věřím, i po dvou tisících letech dál žhne Ježíšovo poselství jako zaslíbení, nárok a aktuální varování. Tohoto Ježíše jsem si nevybral.

Jaké jiné nároky a jaká jiná povzbuzení bych v životě potkal, kdybych se narodil jako žid, muslim, hinduista nebo buddhista? Nemám tušení.

Proč jako alternativy své existence jmenuji jen náboženství a nezmiňuji se o ateismu? Právě ateismus je přece dnes evropskou alternativou číslo jedna.

Já prostě neumím ateisticky myslet. To je moje slabina, vím. Slabina, protože mi bere z úst argument: „Ano, i já jsem byl ateistou, ale Bůh mne přesvědčil (nebo něco podobného).“ Tato moje neschopnost prozrazuje určitou psychickou strukturu, nic víc.

Možná jsem křesťanem proto, že pro sebe prostě nevidím žádnou jinou alternativu k výzvě jménem Ježíš Kristus.

Zdá se mi, že Ježíšovo poselství vyplývá z naprostého realismu (co se týče současného stavu světa) a tvrdošíjně naděje (pokud se týká budoucnosti, přicházejícího království Božího). Groteskni na celé věci však je, že bych já teď měl – spolu s ostatními ve společenství věřících přirozeně – být veden k tomu, aby tou cestou od „ted“ k „jednou“ skutečně šel. Abych svůj život a své myšlení neadaptoval na současný stav, ale zaměřil se v předjímce k tomu, co bude – jednou. Naprosté přetížení i těch mých nejlepších schopností! Ale právě proto, že jsem těm požadavkům nedorostl, že jim nikdy nedorostu, právě proto se jich nemohu zbavit.

Jsem křesťanem, protože mne Ukřižovaný vysvobodil z hrůzného snu o metafyzickém božstvu, které se nazývá Všemohoucnost a má být jakýmsi „nad-člověkem“, „nad-vládcem“, „nad-já“. Co bych si s takovým nad-bohem počal? Nic, vůbec nic. Jeho nad-přirozenost, jeho nad-život mě nezajímají, nechávají mne chladným. Ba víc: takový nad-bůh vzbuzuje můj odpor. Je to tyran. Tyrany ale musí člověk svrhnout, nesmí se nikdy stát jejich komplicem. Proto formuloval Karl Barth větu, která se pro mne stala světlem: „Ten „všemohoucí“, to je chaos, zlo, to je ďábel...Tato opojná myšlenka moci, to je ten chaos, tobuvabohu, který Bůh ve svém stvoření překonal, který nechtěl, když stvořil nebe a zemi“. Stejně tak Kornelis Heiko Miskote: „Ten, kdo mluví o Boží absolutní moci, nemohl domyslet obsah toho slova až do konce, aniž by se nezamotal do monstrózní tyranie.“

V této souvislosti musím učinit poznámku, že jsem křesťanem zůstal z velké části také proto, že jsem jako theolog mohl zůstat ve škole theologie. Jako laik theologii vzdálený bych pravděpodobně dávno dal sbohem tomu, co se stále vydává za křesťanské představy Boha. Přitom učení o Trojici dosvědčuje daleko spíše Boha, který ve své podstatě není autokratická tyranie, nýbrž rozhovor, setkávání, společenství, prostě láska. Přesto historické křesťanstvo, snad pod tlakem svého přizpůsobení se světu, vždycky zvěstovalo Boha předně jako Moc a teprve sekundárně jako Lásku.

Ve znamení ukřižované lásky se naděje učí být realistickou. Božím obrazem zůstává Ukřižovaný, tedy Bezmocný, jeho podstatou je láska, proto mne motivuje k mírnosti v nevyhnutelném přizpůsobení a také ke kritice.

Jsem křesťanem, protože se cítím svobodný v té víře, kde slova jako „milost“, „odpuštění hříchů“, „smíření“, „láska“ přese všechno ještě i dnes pořád něco znamenají.

Církev není lepší než společnost, ve které žije a jejíž nemoci a hříchy sdílí. V nejlepším případě je rozhodující ctností církve, že se v ní vůbec může mluvit o vině, že se tam proto musí mluvit o Ukřižovaném, a proto tam vždycky znovu může docházet k odpuštění.

Myslím, že jsem křesťanem proto, že jsem se prostřednictvím jednotlivých křesťanů dozvěděl – a dozvídám se stále znovu – co to odpuštění je. Odpuštění osvobozuje a proměňuje: mne, ostatní a naše vzájemné vztahy. Odpuštění osvobozuje tam, kde bylo jen vězení. Vytváří solidaritu, která spolu nese i naše temné, nebezpečné stránky. Odpuštění je akt svobody, které mne jako občana „království strachu“ vede k nové naději, k novým krokům směrem k zaslíbenému království toho Boha, který je láska, přátelství, bratrství.

Proč jsem křesťan,
To se vysvětlit dá.
Ne však to,
Proč ty jsi Kristus.

Kurt Marti

Přeložila Olga Tydlitátová (zkráceno)

z církevních řádů

Vzhledem k probíhající sbírce darů Jeronymovy jendoty uveřejňujeme několik odstavců z jejího statutu.

Postavení a poslání Jeronymovy jednoty (dále jen JJ)

JJ je zvláštním zařízením ČCE bez právní subjektivity zřízeným synodem. Za činnost JJ odpovídají správní orgány příslušných sborů. JJ zastupuje ČCE v Pracovním společenství podpůrných zařízení evropských církví JJ má trojí poslání:

Koná podpůrnou činnost zaměřenou na údržbu a výstavbu církevních objektů, které jsou nebo se mají stát majetkem sborů ČCE, českých evangelických sborů v zahraničí, případně dalších zahraničních evangelických sborů, a na pořízení a obnovu vybavení těchto objektů

- shromažďuje a spravuje finanční prostředky z tuzemska i zahraničí na údržbu, obnovu a výstavbu církevních objektů a jejich vybavení
- rozděluje tyto prostředky potřebným církevním sborům a zařízením
- b) Plní funkce vyplývající z jejího začlenění v Pracovním společenství podpůrných zařízení evropských církví a z ekumenických vazeb ČCE
  - předává ČCE informace o projektech mezinárodního a ekumenického charakteru
  - navrhuje příslušným shromážděním církevních sborů účast na těchto projektech
  - c) Plní funkci stavebního úřadu ČCE
    - posuzuje stavební záměry církevních sborů z hlediska účelnosti, výtvarného pojetí, hospodárnosti a kvality
    - poradenskou činností pomáhá církevním sborům v hospodaření s nemovitým majetkem

Činnost Jeronymovy jednoty ve sboru a seniorátu

Činnost JJ ve farním sboru zajišťuje staršovstvo. Na úrovni seniorátního sboru je nadřízeným správním orgánem JJ seniorátní výbor, na úrovni povšechného sboru je nadřízeným správním orgánem JJ synodní rada.

Činnost JJ na úrovni seniorátního sboru řídí seniorátní představenstvo JJ. Seniorátní představenstva JJ jsou tříčlenná. Dva členy a dva náhradníky seniorátního představenstva JJ volí konvent z kazatelů a starších farních sborů příslušného seniorátu na dobu 6 let. Virilním členem seniorátního představenstva JJ je pověřený člen seniorátního výboru příslušného seniorátu.

Volenými členy seniorátního představenstva JJ nemohou být členové ani náhradníci seniorátního výboru. Seniorátní představenstvo JJ se schází k zasedáním podle potřeby, nejméně dvakrát ročně. Náhradníci se mohou účastnit zasedání s hlasem poradním. Jménem seniorátního představenstva JJ jedná jeho předseda, případně další pověřený člen.

Působnost seniorátního představenstva JJ:

- organizuje sbírku darů JJ ve sborech seniorátu
- svolává seniorátní shromáždění JJ a připravuje jeho program
- vyjadřuje se ke stavebním záměrům farních sborů seniorátu a předkládá seniorátnímu shromáždění JJ návrhy na určení pořadí jejich naléhavosti
- předkládá seniorátnímu shromáždění JJ návrhy na rozdělení příslušné části prostředků shromážděných každoroční sbírkou darů JJ

Sedmdesátiny židenického kostela (1. část)

Výraz „sedmdesátiny“ se užívá u lidí, snad i u jiných živých tvorů – u budov je to až nevhodné, a přece stavba není jen mrtvá, jak bychom se domnívali. Jen se podívejme na neobydlené domy a pak zase na budovy i kostely, ve kterých se žije. Tam je, dokonce bez údržby, značný rozdíl, pro neodborníka těžko pochopitelný, a přece skutečný. Proto můžeme mluvit o „sedmdesátinách“ živého, i když nedokonalého společenství kostela ČCE v Brně – Židenicích; jsou to narozeniny, kterých se kostel ani nemusel dožít. Za totality byl spolu s farou a starou modlitebnou v asanačním pásmu, lidským úsilím se podařilo, že samotný kostel zůstane uprostřed nového sídliště. A už bez naší zásluhy po 17. listopadu 1989 nám celý areál zůstal zachován.

Původní židenická kazatelská stanice, založená na schůzi v Betlémském kostele na Pellicově 26. 12. 1921, si už v roce 1924, několik měsíců před Blahoslavovým domem, postavila svou první modlitebnu – kopii modlitebny v Lipové na Dražanské vrchovině. Byla prvním bohoslužebným prostorem v této části Brna, nepočítaje pohřební kapli židovského hřbitova z roku 1863. Osmdesáté výročí staré modlitebny jsme si připomněli v ET – KJ 29/2004.

Nevíme, zda jsou sedmdesátiny moc nebo málo významné. Určitě je to 10 x 7, a obě čísla mají v biblickém počítání svůj význam. Když už po deseti letech stará modlitebna nedostačovala, postavil si už samostatný sbor (od 17. 4. 1929, a patřily k němu i Husovice a Blansko) dle návrhu Ing. arch. Miloslava Tejce ve svém areálu nový kostel nákladem 303 660 Kč i s vnitřním vybavením. Zůstal dluh 140 000 Kč. To už podnikavý sbor měl postavené dva nájemní domy (1929), jeden z nich později prodal na umořování dluhů. Stavbu kostela provedl br. stavitel František Zukal z Brna. Chrám byl posvěcen 2. června 1935 synodním seniorem Josefem Součkem, kázal Dr. Josef Křenek z Prahy. Po uplynutí několika roků byl dvakrát bombardován (25. 8. 1944 a 24. 4. 1945) a také dvakrát pomoci značné části církve nově budován, i včetně nových varhan pořízených z odkazu sestry Frant. Ludvíkové (nové posvěcení 2. 6. 1946). Při náletech v roce 1944 a 1945 zahynulo 16 členů sboru, mnozí trpěli ve věznicích, seznam všech je ve sborové kronice. V koncentračních táborech zahynuli tři žideničtí evangelíci, a to Ondřej Straka, Karel Knesl a Marie Kučerová.

Jiří Novák (bývalý kronikář FS Brno-Židenice)
(pokračování v dalším čísle Setkávání)

bude

Klub otevřených dveří - čtvrtek 10.00 -12.00, Opletalova 6

- 5.5. Moje média a já - Zkušenosti Petry Oppeltové
- 12.5. Volné téma
- 19.5. Škola základ života - alternativní výukové programy pro malé školáky
- 26.5. Co by nám Magdalena záviděla - Domácí potřeby Tupperware a jeho použití

společenská kronika

Brno I

4. 5.	Boris Bílý	82 let
6. 5.	Marie Bednářová	92 let
6. 5.	Vilém Hašina	80 let
9. 5.	Vladyka Švanhalová	89 let
9. 5.	Pavel Lípa	40 let
10. 5.	Hana Holčíková	88 let
10. 5.	Vladislav Klíma	84 let
12. 5.	Květuše Bednářová	81 let
15. 5.	Olga Ježková	80 let
16. 5.	Aloisie Niedermayerová	95 let
17. 5.	Emilie Perková	83 let
17. 5.	Emilie Tolárková	80 let
21. 5.	Pavel Beutl	81 let
23. 5.	Emílie Pavlasová	89 let
27. 5.	Blahoslav Dobeš	70 let
28. 5.	Jarmila Bažantová	80 let
28. 5.	Jaroslav Štěpánek	40 let

Brno II

4.5.	Libuše Plívová	85 let
4.5.	Věra Haneflová	70 let
5.5.	Pavel Musílek	91 let
5.5.	Zdeněk Klusák	77 let
6.5.	Jaroslav Dvořák	92 let
7.5.	Josef Ševčík	78 let
8.5.	Jarmila Vančurová	85 let
8.5.	Vlasta Holasová	78 let
10.5.	Emilie Zoučková	84 let
10.5.	Vlasta Kuklová	76 let
13.5.	Maja Staňková	84 let
14.5.	Vilém Váňa	92 let
18.5.	Vlasta Pličková	78 let
22.5.	Marta Krejzková	81 let
23.5.	Marie Kolářová	88 let
23.5.	Božena Hemberová	81 let
26.5.	Dagmar Lipáková	75 let
30.5.	Jiří Farský	70 let
31.5.	Květoslava Skřivánková	85 let

Oddáni byli:

- 2. dubna Eva Ondráčková a Petr Vavříčka
- 2. dubna Lenka Baráková a Michal Gryc
- 9. dubna Ivana Lísková a Robert Veleba

Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se. Skutky 2,42

heslo měsíce podle hesel Jednoty bratrské

bude

Jdi, jez svůj chléb s radostí a popíjej své víno s dobrou myslí, neboť Bůh již dávno našel zalíbení ve tvém díle. Kazatel 9:7

Milé přítelkyně a vážené dámy, **dovolují si vás pozvat na předletní večírek pro dámy**, který vypukne **12. května v sedm hodin** na faře ČCE v Opletalově ulici. Budeme si povídat na téma:

... a za co stojím já?

Rozhodně nezapomeňte zrcátka. Podíváme se do nich, kdy jsme nejvíc samy sebou a také, jak nás vidí zbytek světa. Součástí večírku bude oblíbený bazárek toho, co našemu šatníku zevšednělo, a jinde by tomu bylo lépe. Těšíme se na vás, na vaše kamarádky, maminky, dcery a vůbec všechny milé tváře.

Petra Michalová

ze sborů

Brno – Židenice

Konečného 6, tel: 548 538 108
http // zidenice.evangnet.cz

Bohoslužby

1.5. 5. po Velikonocích, Rogate
9:00 Židenice, VP, P. Kašpar
14:00 Blansko, VP, P. Kašpar

5.5. Nanebevstoupení Páně
18:00 Židenice, bohoslužby mládeže

8.5. 6. po Velikonocích, Exaudi
9:00 Židenice, R. Špačková
14:00 Blansko, R. Špačková

15.5. Svatodušní neděle
9:00 Židenice, VP, P. Kašpar
14:00 Blansko, VP, P. Kašpar

22.5. Neděle sv. Trojice
9:00 Židenice, Konfirmace, VP, P. Kašpar
14:00 Blansko, P. Kašpar

29.5. 1. neděle po sv. Trojici
9:00 Židenice, P. Kašpar
14:00 Blansko, P. Kašpar

Legenda: Židenice-kostel, Jílkova 74
Blansko- dřevěný kostel na Rotkovského ulici

Brno – Husovice

Netušilova 26, 545 212 420
http:// husovice.evangnet.cz

Husovický dvorek

Neděle 1.5. v 9,00 bohoslužby
Václav Hauf: Obrazy, Divadlo Facka – (Ne)splněná přání (klaunérie)

Neděle 8.5. v 9,00 bohoslužby

Věra Adámková: Kresby, Juliana Jirousová: Obrazky na smalttech,
Jiří Šimsa – Navzdory (verše), Tomáš Vtípil – housle

Týden ve sboru

Pondělí
17.00 – konfirmační cvičení

Úterý
16:00 – biblická hodina pro děti
19:00 – mládež

Středa
16:00 – biblická hodina pro děti
19:30 – staršovstvo (11.5.)

Čtvrtek
10:00 – bohoslužby v Domě
pokojného stáří Naděje, Ptačinského
19:00 – biblická hodina

Pátek
15:00 – biblická hodina pro děti v
Blansku
20:00 – setkání sboru (Mé setkání s
Amerikou – Jana Slámová, 27.5.)

Neděle
9:10 – Nedělní škola
10:00 – setkání u kávy a čaje
19:00 – zkouška pěveckého sboru

Pozvání k naději

Bezmála za šest týdnů, ve dnech **17. až 19. června, se v Praze uskuteční mezinárodní setkání křesťanů**. Tento malý středoevropský Kirchentag je pokračováním řady předchozích bratrských setkání, jež po pádu komunistických režimů společně uskutečnily reformační církve několika sousedících států. Zatím se tyto ekumenické srazy odehrávaly v oblastech Odry-Nisy, polského a moravského Slezska (Görlitz 1991 a 2002, Niesky 1994, Wisla 1996 a Český Těšín 1999), a lze sem připojit i velká přeshraniční shromáždění v euroregionu západočesko-bavorsko-durynském. Před šesti lety se poprvé zúčastnily také početné delegace evangelíků ze Slovenska; letos se navíc připojí Rakušané a Maďaři. Očekává se účast několika tisíc křesťanů z šesti zemí, kteří budou ubytováni převážně po rodinách. Hlavním pořadatelem Dní setkání 2005 je ekumenický odbor Českobratrské církve evangelické. Nutno ocenit, že většina členských církví české Ekumenické rady, ba poprvé i římskokatolické farnosti dávají akci ochotně k dispozici své pražské kapacity. Ustředním tématem setkání bude biblická naděje, tedy perspektiva, která nám tváří v tvář chaosu světa i našich vlastních životů často tak chybí. Poselství evangelia má bezpochyby čím oslovit současného, Bohu odcizeného člověka. Možná že při této příležitosti něco z toho zaznamená i leckdo z jinak nezaujatých obyvatel hostitelského města.

O které akce půjde? V pátek 17.června budou přihlášení hosté uvítáni, pohoštění a po večerním ztišení ubytováni. Program na sobotu 18.června: V 10.00 h. biblická práce v kostelích v centru Prahy a pouť mezi katolickým a evangelickým kostelem sv. Salvátora.

V 11.00–17.00 h. programy: na Ovocném trhu „Církve a jejich aktivity“ (výstavky, informace, besedy, zpívání, divadelní a pantomimická scéna, hudební soubory, dětské hry). Na Jungmannově náměstí interaktivní „Tržiště diakonií a charit“. Na Střeleckém ostrově pestrý program pro mládež. Na Evangelické teologické fakultě UK tematické semináře.

13.30–16.30: Přednášky a diskuse (hlavní projev o naději v Kristu – biskup prof. Dr. Wolfgang Huber, předseda rady Evangelické církve v Německu; pódiová diskuse – mj. prof. Jerzy Buzek, bývalý polský premiér, děkan ETF Pavel Filipi, prof. Tomáš Halík), Naše sousedství ve střední Evropě, Ekologické fórum, Mezinárodní partnerství sborů a církví atd.

V 17.00 h. na staroměstském Ovocném trhu: Vrcholné slavnostní shromáždění všech účastníků s pěveckým koncertem.

20.00 h. Noc otevřených chrámů („Varhanní kostel“ – Zpěvy z Taizé – koncerty sborů – Jazz, rock – Modlitební zahrada a mnohé jiné)

Součástí Setkání budou během těchto dnů, zejména však v neděli 19.června ráno a dopoledne četná ztišení i bohoslužby v pražských kostelích. Mluvené slovo při veškerých shromážděních bude překládáno. Zevrubný program a průvodní texty všech akcí včetně mezinárodního křesťanského zpěvníčku obdrží zájemci za režijní poplatek.

Byli bychom rádi, kdyby toto upozornění podnítilo váš zájem i modlitby, ba kdyby se také početná skupina čtenářů našeho brněnského Setkávání pražského Setkání zúčastnila. (Za vyhledání stojí úvaha emeritního synodního seniora Pavla Smetany „Jedinečnost pražského setkání“ v letošním 4. čísle časopisu Český bratr.) Podle nejčerstvějších informací není dosud odezva zájemců ze sborů v ČR optimální. Ještě krátce však trvá možnost se přihlásit. Bližší informace v kterékoli farní kanceláři nebo na internetu: www.setkani2005.org

---

koutek pro mládež

Jídlo v poklusu

Rychlá občerstvení jsou zřídka rychlá a je otázkou, jak velkou biologickou hodnotu opravdu dostanete ve své porci od McDonalda či Fried Chicken. Státní hygienické stanice a podobné organizace sledují dlouhodobé účinky požívání velkého množství živočišných tuků a produktů z hovězího masa, které hranolky, hamburgery, mexická jídla apod. obsahují, na lidské tělo, zvláště mladých lidí. Američané mají chuť hovězího tak rádi, že dokonce kuřecí nugety nebo stehna jsou ochucována hovězími bioprodukty. My Češi milujeme maso a zvláště živočišné tuky. Jedinečná výhoda toho, že dostanete jídlo rychle a můžete ho jíst za chodu, převažuje nad zamyšlením o obsahu tuků a ostatních negativních faktorů v dané poživatině.

Vím, že jsi vnímavým čtenářem, a víš, kam tímto směřuji. V úryvku za úryvkem Bible sama sebe zmiňuje jako mléko nebo chléb i vydatné maso.

Jenomže my chceme Bibli změnit v "rychlé občerstvení", popadnout pár veršů během snídaně v poklusu či při pozdní večeři - šup s nimi z ledničky do mikrovlnky. A pokud nedělní promluva v kostele trvá více než 18 a půl minuty, nejsme schopni se na ni déle soustředit. Výsledkem je špatná znalost Písma svatého.

Boží Slovo je třeba číst, hloubat o něm, mluvit o něm, rozjímat a stravovat pomalu. Je to Slovo od Boha samého, verše jsou správně stanovená sousta a kapitoly vydatná jídla pro naši duši.

Boží Slovo je věčné a věčně živé. Je to chléb pro naši duši a světlo pro naše nohy. S ním nemůžeme zabloudit.

Velké pověření

Drazí křesťané,

byl jsem pověřen Bohem, abych Vám předal toto poselství:

Jdouce, dělejte učedníky ze všech národů; křtíce je ve jméno Otce i Syna i Duchu Svatého, učíte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.

Váš milující Ježíš Kristus

Velké opomenutí

Vážený Ježíši Kriste!

Potvrzujeme příjem Tvé zprávy. Tvůj návrh je zajímavý a vyzývavý.

Avšak kvůli nedostatku lidí, jakož i vážným finančním a osobním závazkům cítíme, že v současné době nemůžeme věnovat Tvé výzvě náležitou pozornost.

Byl jmenován výbor, který bude studovat Tvůj plán a jeho proveditelnost. Někdy v budoucnu bychom chtěli podat zprávu naší církevní obci. Ujišťujeme Tě, že věc budeme mít v pečlivém povědomí a náš výbor na ni bude myslet při některé z příštích akcí.

Vážíme si Tvé nabídky, že nám chceš sloužit jako Ochránce, a až se budeme tímto projektem někdy později zabývat, budeme Tě kontaktovat.

Se srdečnými pozdravy Tvoji křesťané

---

ze staršovstva

Brno I

V úvodu schůze bylo jako obvykle hodnoceno minulé období života sboru. Radost nám udělalo velikonoční vystoupení Cantate Domino na Zelený čtvrtek, ekumenické shromáždění v Rychmanově na Velký pátek, kdy kázáním posloužil místní starosta, biskup husitské církve dr. Jan Hradil, a dubnové nešpory. Byl připraven plán bohoslužeb a dalších sborových setkání do konce června. Předběžně se připravuje říjnový zájezd Cantate Domino do Zelowa.

Pro nové členy staršovstva zopakovala sestra farářka pravidla, kterými se v našem sboru řídíme při vysluhování večere Páně. Příští schůzi bychom se chtěli podrobně věnovat časopisu Setkávání. Odezva na salární upomínky vynesla přes 40 tisíc Kč.

Stavební komise referovala o průběhu přestavby, která by měla být v zásadě hotova do konce května. Podrobně byla jednáno o návštěvě z partnerského sboru v Basileji. Nájemní komise má za úkol připravit prodloužení nájemní smlouvy se skauty na 10 let, aby bylo možné provést opravu elektroinstalace a doplnit nájemní smlouvu s Evangelickou akademií o požární plán evakuace budovy. Po delší době se sejde i skupina, která připravuje internetové stránky.

Jiří Gruber

Brno II

Staršovstvo v Brně II má za sebou první rok práce. Dubnová schůze tentokrát rekapitulovala události ve sboru v pašijním a velikonočním období. Stručně zhodnotila ještě i realizaci televizního vysílání při službách Božích na Velký pátek (25.3.). Velikonoční čas se ve sboru podařilo dobře uzavřít službami Božími s dětmi v neděli po velikonočních, a to i přes nesnáze, již pro přípravu představovaly tři prázdninové neděle za sebou, které předcházely. - - Staršovstvo uvítalo příslib, že v květnu náš sbor krátce navštíví malá skupina hostů z partnerského reformovaného sboru při kostele Dobrého pastýře v nizozemském Apeldoornu. Očekáváme že bude příležitost jednat o další podobě sborového partnerství, které trvá již od r. 1988. - - Byli jsme nuceni vzít na vědomí, že se až dosud projevují nesnáze s počítačovým programem pro sborové účetnictví, který sborům doporučilo vedení církve; otázkami spojenými s vedením sborového účetnictví se staršovstvo ještě v dohledné době bude podrobně zabývat. - - Přesně podle smluvně stanoveného rozvrhu začaly práce na rekonstrukci střechy Blahoslavova domu. Představují nejrozsáhlejší opravu sborových budov za posledního čtvrt století. - - V polovině března došlo ke změně ve vedení Diakonie, střediska v Brně. Na místo ředitelky střediska nastoupila po jmenování ústředím a představenstvem Diakonie ČCE Dagmar Vtípilová. Provázíme její vstup do této práce přáním, ať se jí dostane síly a povzbuzení od Pána Boha, ať má ochotné a spolehlivé spolupracovníky a spolupracovnice, a ať má co nejčastěji radost z dobrého a zdařilého díla.

Jaroslav Vítek

---

týden ve sboru

Brno I

Úřední hodiny: Po – Pá 9-12; Út 16-18

Pondělí

18.30 – staršovstvo (9.5.)
18.30 – sborový rozhovor

Úterý

15.00 – služby Boží v DD Věstonická
17.00 – dětský klub
17.00 – biblická hodina pro děti
18.30 – příprava nedělní školy
19.30 – mládež

Středa

13.00 – služby Boží
v Diakonii Hrnčířská
15.00 – kavárnička

Čtvrtek

8.15 – redakční rada BEM (5.5.)
9.30 – klub otevřených dveří
16.00 – konfirmační příprava I.ročník
17.00 – biblická hodina pro dospělé
18.00 – uvedení do křesťanské víry

Pátek

15.00 – konf. příprava – Rychmanov
18.30 – zkouška pěveckého sboru CD

Neděle

10.00 – nedělní škola pro děti
11.00 – setkání na faře při kávě a čaji

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník V. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktori: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Spolupracovali: Marek Baláš, Hana Dvořáková, Jan Franců, Ladislav Hájek, Marie Hájková, Ludmila Marková, Ctirad Novák, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Vychází 10x ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč. Články označené * neprošly jazykovou korekturou.
Adresa sboru ČCE Brno I: Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453, email: ccebrno1@atlas.cz, http://brno1.evangelnet.cz
Adresa sboru ČCE Brno II: Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469, email: evsboii@iol.cz, http://brno-ii.evangelnet.cz

Brno II

Po – Pá 8.30-11.30

Pondělí

18.30 – staršovstvo (9.5.)
18.30 – mladší třicátníci (2. a 30.5.)

Úterý

18.00 – biblická hodina v Tišnově
(10.5., 24.5.)
19.30 – třicátníci (3.5.)
19.30 – poslech zvukových
záznamů přednášek (17.5.)

Středa

13.00 – služby Boží
v Diakonii Hrnčířská
18.00 – biblická hodina v BD

Čtvrtek

odpoledne – vyučování dětí
příprava konfirmandů
18.00 – mládež (12.5., 26.5.)

Sobota

9.30 – služby Boží v DD Kociánka
(14.5., 28.5.)

Neděle

10.00 – setkání v Blahoslavově
domě při kávě a čaji

Nechť je vždycky práce pro tvé ruce

a stále jedna dvě mince ve tvé peněženice.

Ať slunce na tvá okna bez přestání září

a jistě každý déšť nechť duha následuje.

Nablízku vždy buď ti ruka přítelova.

Bůh ustavičně naplňuj tvé srdce radostí

a tebe povzbuzuj.

Ze sbírky keltských požehnání

Seslání Ducha svatého

Obraz příběhu, který zachycuje zrození církve, je v křesťanském umění poměrně vzácný. Nacházíme na něm již doplněný kruh dvanácti učedníků. Za Jidáše byl povolán Matěj. Uprostřed kruhu apoštolů je Marie, matka Páně, ačkoli biblický text o její přítomnosti při seslání Ducha přímo nemluví. Její přítomnost se však předpokládá na základě toho, že se předtím modlila společně s apoštoly (Sk 1,14). Její úloha je ale především symbolická – je obrazem církve a v duchovním smyslu je chápána jako matka apoštolů (viz Jan 19,27). Nad apoštoly se vznáší holubice symbolizující Ducha svatého. Dva z učedníků drží knihu. Jedná se o Petra a Jana (mladá, bezvousá tvář). Kniha symbolizuje evangelium, které ponese všem národům. Duch svatý dává církvi do rukou bibli, jako inspirovaný text, skrze který k nám Bůh dodnes mluví. Příběh seslání Ducha tedy pokračuje všude tam, kde je bible čtena a vykládána.

Jiří Gruber